

Forskrift om vern av Lofotodden nasjonalpark i Moskenes og Flakstad kommune i Nordland fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjon 22. juni 2018 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 35 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Lofotodden nasjonalpark er å bevare et stort naturområde som inneholder et særegent naturmangfold med særlig vekt på landskap uten tyngre naturinngrep, naturtyper, arter og geologiske forekomster.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- a) et unikt og kystalpint landskap med svært stor landskaps- og naturhistorisk verdi
- b) representative og særegne økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser
- c) genetiske særtrekk hos fjellplanter i ett av områdene i Norge som har vært isfritt lengst og hos oseaniske arter på nordgrensa av sitt utbredelsesområde
- d) viktige naturtyper som ur og rasmark, kalkrike kystfjell og sanddyner
- e) artsrike områder i naturtypene kulturmarkseng og boreal hei
- f) leveområde for flere trua arter, herunder krykkje, teist, toppskarv og beitemarkssopp
- g) verdifulle kulturminner
- h) et viktig referanseområde for å studere utvikling i naturen, spesielt knyttet til geologiske prosesser, klimaendring og betydning beite har for etablering av skog i nordlige områder med oseanisk klima

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 2. Avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gnr/bnr:

Moskenes kommune: 1/1, 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, 1/6, 1/7, 1/8, 1/9, 1/10, 1/12, 1/13, 1/14, 1/15, 1/16, 1/17, 1/18, 1/24, 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, 3/1, 4/1, 4/2, 4/3, 5/1, 5/5, 5/7, 5/8, 5/9, 5/10, 5/11, 6/1, 6/2, 6/3, 6/4, 6/5, 6/6, 6/7, 6/8, 6/9, 6/10, 6/11, 7/1, 7/2, 7/3, 7/4, 7/5, 7/6, 7/7, 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, 8/5, 8/6, 8/7, 8/8, 9/1, 9/2, 9/4, 9/13, 10/3, 11/2, 12/8, 13/1

Flakstad kommune: 17/4, 18/1, 18/2, 18/3, 18/4, 18/6, 18/7, 18/9, 18/10, 18/11, 18/14, 18/17, 18/19, 18/20, 18/21, 18/22, 18/23, 19/1, 20/1, 20/5, 20/6, 20/7, 20/8, 20/9, 20/10, 20/11, 20/12, 20/13, 20/16, 20/17, 20/18, 20/19, 20/20, 20/29, 21/1, 21/2, 21/4, 26/1, 26/3, 26/4, 26/5, 26/6, 26/7, 26/8, 26/9, 26/10, 26/11, 26/13, 26/16, 26/17, 26/18, 27/1, 27/1/1, 27/2, 27/3, 27/4, 27/5, 27/7, 27/8, 27/9, 27/10, 27/11, 27/12, 27/15, 27/16, 27/17, 27/18, 28/1, 28/2, 28/3, 28/4, 44/1, 44/2

Nasjonalparken dekker et totalareal på ca. 99 km², hvorav ca. 13 km² er sjøareal.

Grensene for nasjonalparken fremgår av vedlagte kart i målestokk 1: 100 000, datert Klima- og miljødepartementet juni 2018. De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Moskenes og Flakstad kommuner, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, gjerdning, veibygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av broer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a) Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse
- b) Vedlikehold av stier, skilt, broer og liknende i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 12

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Ombygging av eksisterende bygninger, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen, jf. § 12
- b) Mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen, jf. § 12
- c) Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- d) Mindre tiltak knyttet til eksisterende fritidsboliger, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 12
- e) Bygging av bruer, legging av klopper og sikringstiltak langs stier, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 12
- f) Oppsetting av skilt og merking av stier, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 12
- g) Etablering av landfester for fiskeredskaper
- h) Oppføring av mindre anlegg/tiltak i forbindelse med utøvelse av fiskeri, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen, jfr. § 12
- i) Oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for landbruksdrift i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 12
- j) Bruksendring av eksisterende bygninger
- k) Rivning av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk
- l) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdselen til sjøs
- m) Bygging av enkle gapahuker i tilknytning til etablert løypenett, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 12
- n) Utlegging av flytebrygger i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen, jf. § 12
- o) Oppføring av 1 bygning på/ved tuft ved siden av eksisterende bolig på Bunes, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jf. § 12
- p) Utsetting av saltsteiner

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

§ 4. Vern av plantelivet

Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for:

- a) Beiting
- b) Skånsom bruk av trevirke til bålrensing
- c) Plukking av bær og matsopp
- d) Plukking av vanlige planter til eget bruk

- e) Restaurering og bruk av gammel innmark og hager i tråd med historisk bruk, i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan, jfr. § 12
- f) Uttak av fremmede treslag, vedhugst og rydding av løvskog i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen, jf. § 12

§ 5. Vern av dyrelivet

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vann er forbudt.

Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for:

- a) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- b) Skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- c) Rettighetshavers rett til å ta bort egg og dun i samsvar med gjeldende lovverk

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til utsetting av fisk fra lokale fiskestammer hvor dette er gjort tidligere.

§ 6. Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

§ 7. Ferdsl og friluftsliv

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til større arrangementer når dette ikke er i strid med verneformålet.

Sykling på barmark og organisert bruk av hest er bare tillatt på veier og stier. Det er ikke tillatt å sykle på stiene fra Bunesfjorden-Bunes og Torsfjorden-Kvalvika som angitt på kartet "Lofotodden nasjonalpark – stier med sykkelforbud".

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om stier eller kreve fjernet merking av stier.

Innenfor nærmere avgrensede deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade natur- og kulturmiljøet.

§ 8. Generelle unntak for ferdsel

Reglene i § 7 gjelder ikke ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

§ 9. Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i luften under 300 meter fra bakken er forbudt.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a) Motorferdsel med båt i sjø
- b) Motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten

- c) Motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Øvingskjøring for formål nevnt i andre ledd bokstav b)
- b) Bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy i forbindelse med bufehold
- c) Bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy i forbindelse med hogst etter § 4 bokstav e
- d) Bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter
- e) Bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggarbeid på bygninger, anlegg og innretninger
- f) Bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varig forflytningshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplanen, jf. § 12
- g) Oppkjøring av skiløyper i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplanen, jf. § 12
- h) Lavtflyving med fly eller helikopter i samband med geologisk kartlegging i regi av Norges geologiske undersøkelse

§ 10. Forbud mot forurensing og støy

Forurensning og forsøpling er forbudt, samt lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av droner, motordrevet modellfly eller lignende er forbudt.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse bruk av droner når dette ikke er i strid med verneformålet.

§ 11. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 12. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon med videre. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

§ 13. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 14. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 15. Rådgivende utvalg

Det skal opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 16. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.